

Onemocnění po přisátí klíšťat

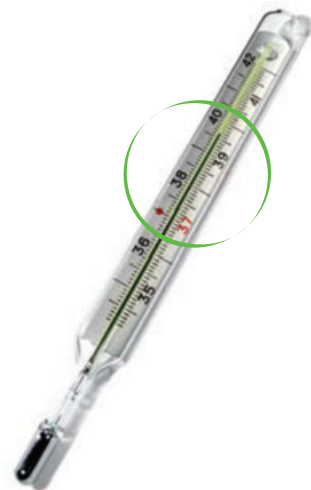
V několika dnech následujících po zjištění kousnutí klíštětem byste měli pro jistotu sledovat, zda se u vás nevyskytnou některé z příznaků klíšťových onemocnění.

Důležité je sledovat především následující příznaky:

- horečka,
- únava,
- bolesti hlavy,
- bolesti svalů,
- nevolnost.

Pokud během 4 týdnů po kousnutí klíštětem zjistíte některý z těchto příznaků, kontaktujte svého lékaře.

Pozdější fáze onemocnění může postihnout nervový systém v podobě meningitidy, kdy je nutná hospitalizace.

Onemocnění po přisátí klíšťat v Evropě

Onemocnění po přisátí klíšťat se vyskytují takřka v celé Evropě. V některých regionech převažují některá onemocnění nad ostatními.

Před cestou do zahraničí si zjistěte možné riziko onemocnění po přisátí klíšťat v místě, kam

hodláte cestovat (např. na webových stránkách zdravotnických organizací daného státu). Zvláště pokud se během cesty plánujete věnovat outdoorovým aktivitám (camping, turistika, lov, rybaření), poraďte se svým lékařem o potřebných preventivních opatřeních.

Klíšťová encefalitida

Chraňte se

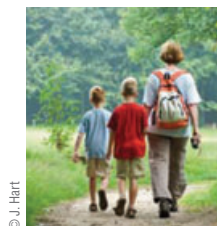
Klíšťata mohou přenášet závažná onemocnění

© S. Bidouze

Klíšťata jsou velmi malá, živí se krví savců, plazů a ptáků. Při sání se mohou nakazit bakteriemi nebo viry, které tato zvířata běžně přenášejí. Klíšťata mohou kousnout i člověka, který prochází jejich prostředím, takže zde existuje určité riziko přenosu těchto infekcí do krve člověka. To pak může způsobit závažné onemocnění.

V Evropě se vyskytují tato onemocnění přenášená klíšťaty: klíšťová encefalitida, Lymeská borelióza, klíšťová návratná horečka a Krymsko-Konžská hemoragická horečka.

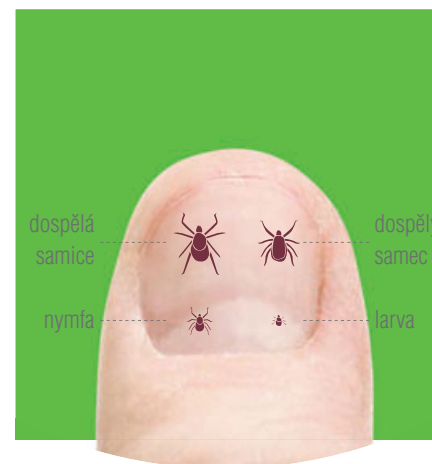

© J. Hart

© G. Blumenstock

O klíšťatech

Obrázek je pouze názorný – velikosti mohou být v závislosti na druhu a vývojovém stadiu klíštěte značně odlišné.

Klíšťata se pohybují lezením po zemi a nahoru po rostlinách. Přichytí se na procházejícího zvířecího nebo lidského hostitele pomocí háčků na svých nohách.

Životní cyklus klíštěte má čtyři stadia – vajíčko, larva, nymfa a dospělý jedinec. Klíšťata se mohou přisát a přenášet onemocnění během posledních tří stadií. Larvy, pozorovatelné pouhým okem, vypadají jako zrnka prachu, nymfy jsou o něco větší – velikosti makového zrnka nebo špičky špendlíku. Dospělá klíšťata mají osm nohou a dosahují velikosti malých pavouků. Jednotliví dospělí jedinci se mezi sebou mohou lišit barvou (od červené po tmavě hnědou až černou). Během přisátí se může dospělá samička zvětšit až na velikost hrachového zrna, protože se její tělo plní krví.

© Photlook

© Jharela

© Savenko Tatyana

© Sirena Designs

Rizikové oblasti

Co se týče počtu přenosů původců onemocnění na člověka, jsou klíšťata druhá hned za komáry. Vzhledem k řadě faktorů žije nyní v Evropě více klíšťat.

Z onemocnění má význam především klíšťová encefalitida, která se vyskytuje obzvláště v oblastech, kde žijí infikovaná klíšťata. Klíšťata

obývají stinné a vlhké lesy, travnaté paseky, otevřená pole a křoviny. Žijí jak ve venkovském, tak i městském prostředí. Informace o rizikových regionech jsou k dispozici na [webové stránce].

Preventivní opatření

Nejlepším způsobem ochrany proti onemocněním po přisátí klíšťat je prevence před samotným kousnutím. Pokud jdete do oblastí, kde je výskyt klíšťat pravděpodobný, používejte repelenty na hmyz a ochranné oděvy – například dlouhé kalhoty a vysoké boty.

V oblastech s endemickým výskytem klíšťové encefalitidy se doporučuje i vakcinace. Je však třeba mít na paměti, že vakcína proti klíšťové encefalitidě nechrání před žádným

jiným onemocněním po přisátí klíštěte. O více informací požádejte svého lékaře.

Včasně a správné vyjmutí klíštěte je dalším velmi důležitým prvkem ochrany. Pokud je klíště odhaleno a vyjmuto včas, značně se snižuje riziko přenosu infekce. Je proto důležité po návštěvě míst s možným výskytem klíšťat pravidelně prohlížet sebe, své děti i své mazlíčky.

+ Jak klíště najít a odstranit ho

Po pobytu venku v oblastech, kde se mohou vyskytovat klíšťata, pečlivě prohlédněte své oblečení i tělo kvůli klíšťatům. Zvýšenou pozornost věnujte podpaží, tříslům, nohám, pupku, krku a hlavě. U dětí se klíšťata často vyskytují ve vlasech. Vzhledem k tomu, že jsou velmi malá, je snadné je přehlédnout.

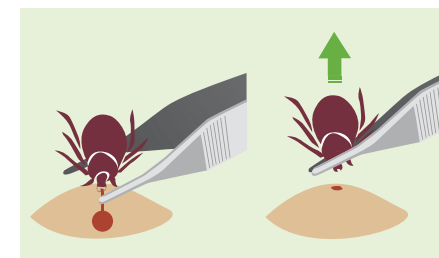
Použití lupy může být užitečné.

Kousnutí klíštětem obvykle vypadá jako tmavá opuchlina s malým stroupkem, který není možné smést. Obvykle není bolestivé. Klíště byste vždy měli vyjmout co nejdříve, abyste minimalizovali riziko přenosu bakterií nebo virů. Je důležité vyjmout celé klíště tak, abyste v ráně nenechali utrženou hlavičku.

Na odstranění klíštěte použijte pinzetu, uchopte jej co nejbližší pokožce a opatrně táhněte – netrhejte a nekruťte jím.

Dávejte pozor, abyste klíště příliš nezmáčkli,

nezahřívejte jej ani na něj neaplikujte žádné látky. Klíště by pak mohlo vyprázdnit obsah břicha do rány, což by způsobilo přenos bakterií nebo virů.

Klíště držte stále v pinzetě, zabalte jej do toaletního papíru a spláchněte jej.

Nakonec si umyjte ruce mýdlem v teplé vodě. Na ránu použijte desinfekci, například alkohol, nebo jodovou tinkturu.

V ráně může někdy zůstat malá část úst klíštěte. To není nijak nebezpečné a po pár dnech to spolu s ránou zmizí.

Pokud se však otok nezmírní během několika dní, měli byste vyhledat lékaře. Může to totiž být (zřídka) jedním z příznaků infekce.